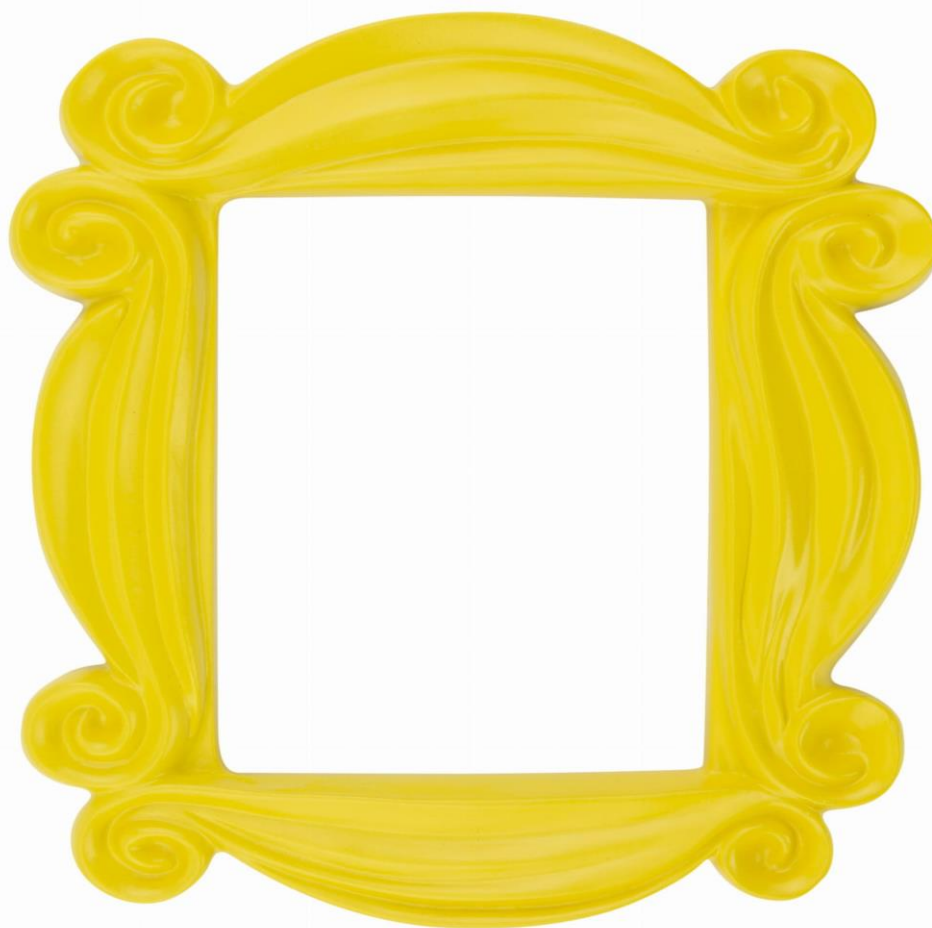

Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy Więć jako źródło inspiracji twórczych

Na rysunku znajduje się lustro, wyobraź sobie jak byś wyglądał/a mieszkając w **XIX wiecznej wsi**. Co znalazłoby się na Twojej głowie? Czapka, kapelusz a może chustka? Czy Twoje ubranie byłoby kolorowe jak to współczesne? A teraz ruszaj w świat swojej wyobraźni i narysuj swój portret.

Podpisz się .....

Przyjrzyj się dokładnie obrazowi.
Namalował go **Józef Chelmoński**,
nadając mu tytuł „**Bociany**”.

A teraz poczuź się jak artysta!

Na początek zastanów się, co jeszcze mogłoby
się znaleźć na obrazie i dorysuj to

(w granicach czarnej ramki), a następnie pomyśl, jak
Ty byś nazwał/a ten obraz i napisz nowy tytuł.

Tytuł:.....

Zastanów się i napisz:

Czego w **krajobrazie wiejskim** z pewnością nie znajdziesz, a w miejskim z pewnością tak ?

WIEŚ

MIASTO

Robiłeś kiedyś **mapę myśli**?

Nie!?! To świetna zabawa.

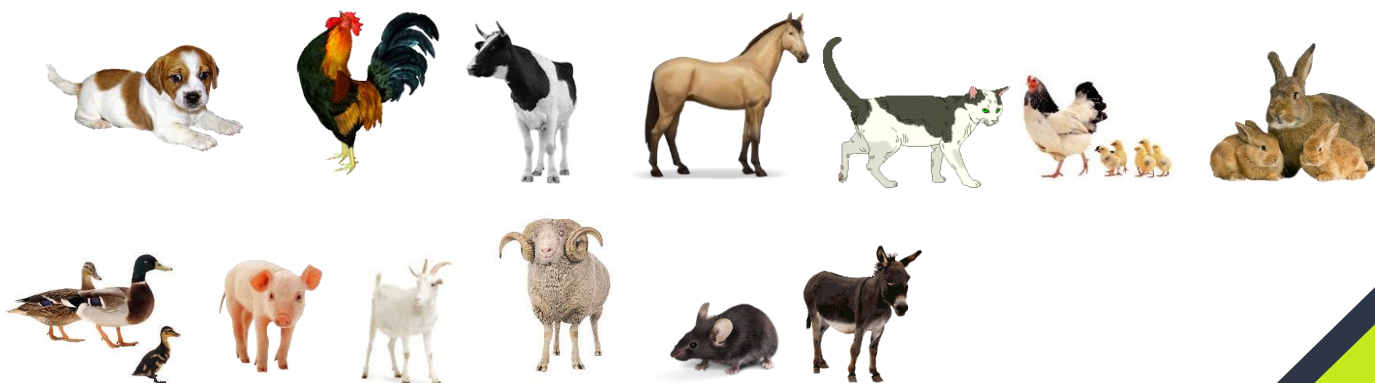
Poniżej napisaliśmy jedno słowo – **WIEŚ**.

Postaraj się zastanowić, z czym ono Ci się kojarzy, a następnie narysuj to. Czym więcej skojarzeń i rysunków tym mapa będzie pełniejsza. Powodzenia!

WIEŚ

ZABAWY NA DAWNEJ WSI

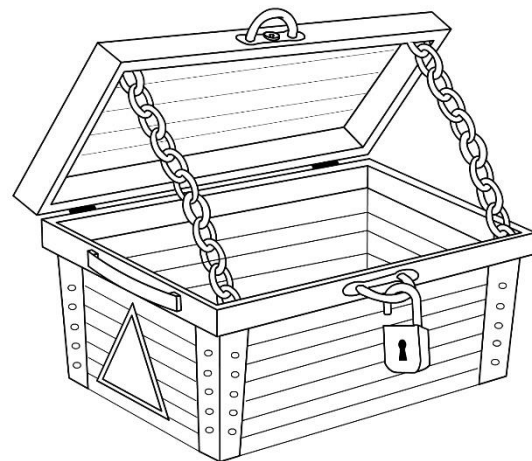
Doskonałą zabawą, w którą bawiły się dzieci na wsi było np. naśladowanie głosów zwierząt domowych i gospodarskich, dzięki czemu z jednej strony uczyły się rozpoznawać zwierzaki, a z drugiej bawić się z nimi. Zobacz, jakie zwierzątka pojawiają się na karcie i zademonstruj jakie wydają dźwięki.

Skrzynia wianna – wchodziła w skład posagu, czyli majątku panny młodej. Dziewczyna gromadziła w niej ubrania m.in. świąteczne koszule, halki, spódnice, zapaski, chusty oraz korale czy haftowane obrusy. W czasie tzw. „przenosin”, czyli momentu, gdy właścicielka skrzyni wprowadzała się do męża, wieko skrzyni otwierano, aby przybyli sąsiedzi mogli zobaczyć zgromadzony posag. Skrzynie tego typu znajdowały się w każdej chałupie.

Ta pięknie malowana, drewniana skrzynia wianna pochodzi z 1895 roku. Możecie ją zobaczyć w chacie olęderskiej, znajdującej się w Wielkopolskim Parku Etnograficznym.

Pokoloruj skrzynie znajdującą się obok i **napisz**, które ze swoich skarbów zapakował/a byś do niej.

Wielu zabawom wiejskim towarzyszyły rymowanki, zabawne wierszyki, piosenki i **wyliczanki**.

*Entliczek, pętliczek, czerwony stoliczek
na kogo wypadnie, na tego bęc!*

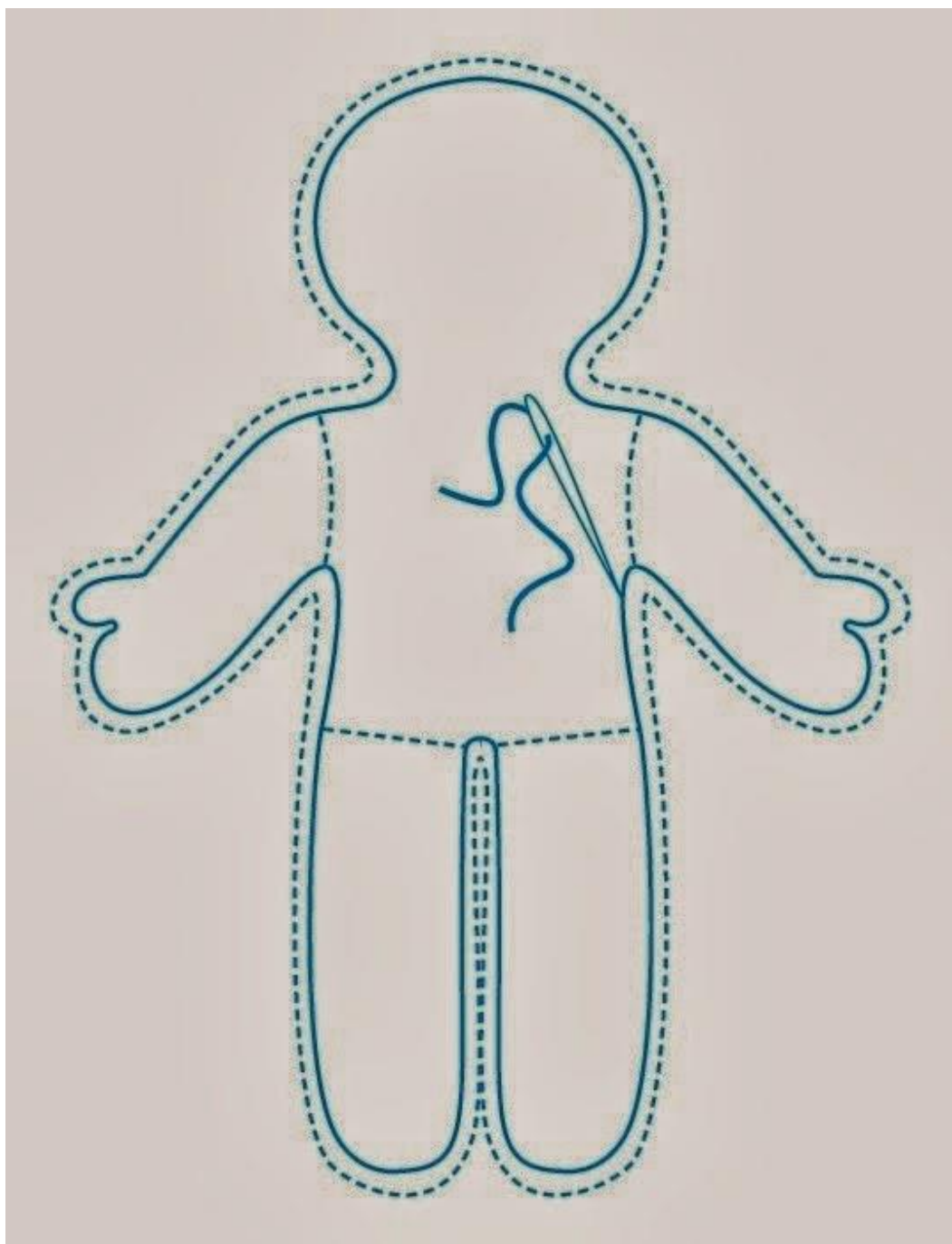
*Siedzi baba na cmentarzu,
Trzyma nogi w kalamarzu,
Przyszędł duch, babę w brzuch,
Baba w krzyk, a duch znikł*

*Król Sobieski miał trzy pieski,
Biały, żółty i niebieski,
Raz, dwa, trzy.*

*Siedzi baba na ratuszu,
Miele kawę w kapeluszu
Przyszędł dziad, kawę zjadł;
Baba fikła, a on spadł.*

Jakie **zabawy** mieli Twoi rówieśnicy na wsi? Otóż chłopcy uwielbiali gonitwy, wyścigi, zabawy z „udawaną” bronią czy gry zręcznościowe. Dziewczyny natomiast, najchętniej bawiły się w dom lub sklep. A co z **zabawkami**? Dzieci z zamożnych domów, miały zabawki dostosowane do wieku. Dzieci z biednych domów, jeśli w ogóle miały zabawki, to były one proste i skromne, zazwyczaj wykonane samodzielnie.

Spróbuj samodzielnie wykonać zabawkę: A) szmaciana lalka

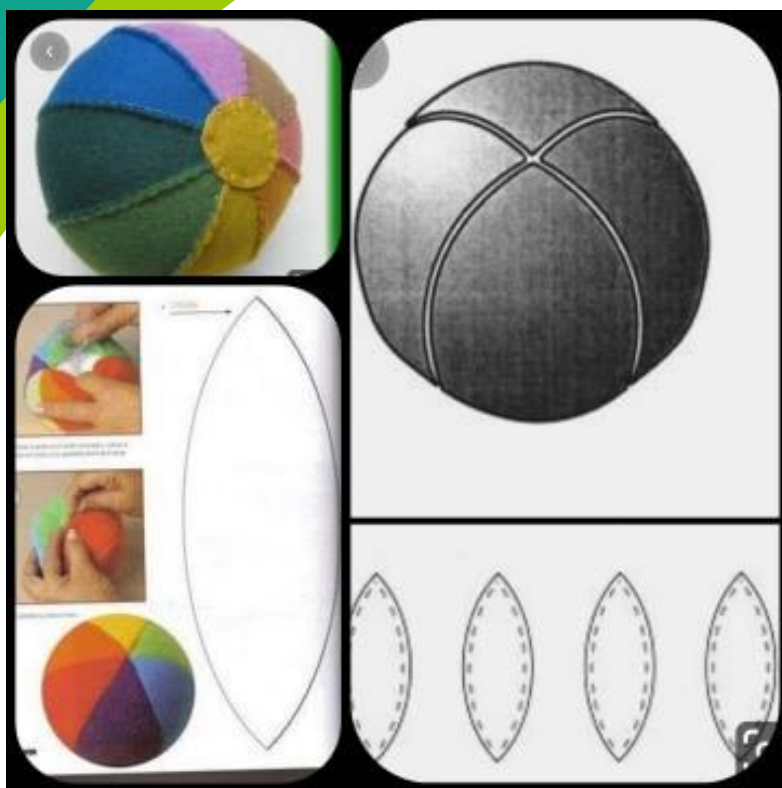

Sposób wykonania:

1. Wytnij szablon laleczki, wzdłuż przerywanej linii
2. Przygotuj kawałek materiału, złoż go na pół, prawą stroną do środka, następnie przyłóż przygotowany szablon
3. Odrysuj wzór laleczki na materiale
4. Wytnij odrysowany wzór
5. Zszyj te 2 części na lewej stronie kawałeczek od przerywanej linii, zostawiając mały otwór, który posłuży do wypełnienia laleczki wata, lub np. ścinkami tkanin
6. Po zszyciu, wywiń laleczkę na drugą stronę i wypchaj
7. Teraz zszyj otwór, przez który wypychałaś laleczkę
8. Naszyj lub narysuj laleczce buzie (oczy, nos, usta), zrób jej włosy np. z wełny, lub sznurków.
9. Zastanów się, jakiej ptci będzie twoja lalka, a następnie postaraj się ją ubrać, używając do tego skrawków tkanin.

Powodzenia, miłej zabawy!

Spróbuj samodzielnie wykonać zabawkę: B) szmaciana piłka

1. Narysuj wzór na kartce papieru (zobacz schemat obok). Nie przejmuj się do końca dokładnością swojego kawałka, możesz też eksperymentować z rozmiarem, który najbardziej lubisz.
2. Wytnij kawałki wzoru. Do każdej piłki potrzebujesz 6 płatków i dwóch małych kawałków, koła (jeśli chcesz wykończyć piłkę tak, jak na fot.1.)
3. Szyj od górnej krawędzi do dołu. Co ważne, szyj płatki prawa strona do prawej, aż zszyjesz 6 paneli razem.
4. Teraz zszyj ostatni i pierwszy panel razem (prawymi stronami). Pozostaw środek niezszyty, pośrodku szwu.
5. Wywróć piłkę na prawą stronę przez niezszyty otwór i wypchaj watą lub np. skrawkami tkanin.
6. Zszyj otwór. Następnie ręcznie załóż kółka z tkaniny na każdy koniec piłki, aby zakryć końce szwów. Jeśli są ładne i dość uporządkowane, kółka mogą okazać się zbędne.
7. Wszystko gotowe, miłej zabawy!!!

Pattern for ball
x6

Oprac. M. Olejniczak

DZIAŁAJ TWÓRCZO!

Ta część należy do Ciebie, możesz tutaj narysować,
napisać, nakleić co tylko chcesz... działaj odważnie, do dzieła!!!